

σπαρμένη με ἀνθρώπινα κορμιά ; Καὶ κύτταζα
τριγύρω μου.

Πόσον κκιρὸν ἀπόμεινα ἐκεῖ πέρα ; Δὲν γνω-
ρίζω. Μὲ παράλυσεν ὁ φόβος, μὲ μέθυσεν ἡ λα-
χτάρα, μοῦ ἤρχονταν νὰ οὐρλιάσω, λίγο ἔλειψε
νὰ πεθάνω.

Κ' ἔξαφνα μοῦ φάνη πῶς ἡ μαρμαρένια πλάκα
ποῦ κάθομουν ἀπάνου της, ἐσεῖσθη ἐσεῖσθη 'σάν
νὰ τὴν ἐσήκωνε κανεῖς. 'Σάν ἀστραπὴ τινάχ-
θηκα πρὸς τὸ ἄλλο μνημα τὸ γειτονικό, καὶ
εἶδα, ναί, εἶδα τὴν πλάκα ποῦ ἄφησα, τὴν
εἶδα νὰ στυλώνεται ὀλάνοιχτη· καὶ φάνηκε ὁ
νεκρὸς, ἓνα γυμνὸ σκέλεθρο ποῦ τὴν ἐσήκωνεν
ὀρθή με τὴν καμπουριασμένη πλάτη του. Κ'
ἔβλεπα κ' ἔβλεπα καθάρια, μ' ὅλο τῆς νύχτας
τὸ σκοταδι. Καὶ διάβασα 'ς τοῦ τάφου ἀπάνου
ἀπάνου τὸ σταυρό:

*'Ερθᾷδε κεῖται ὁ 'Ιακώβος 'Ολιβάρ περτε-
χορτοῦτης. Φιλόστοργος, τίμιος, ἀγαθός, ἀρε-
παῖθη ἐν Κυρίῳ.*

Καὶ νά! κ' ὁ ἴδιος ὁ νεκρὸς ἔσκυψε κ' ἐδία-
βασε τὰ γραμμένα τοῦ τάφου του. 'Επειτα
πῆρε μιὰ πέτρα ἀπὸ τὴ γῆ, μιὰ μυτερὴ πε-
τροῦλα, κ' ἄρχισε μὲ προσοχὴ νὰ τὰ σβύνῃ
τὰ γράμματα. Καὶ τῆσβυσεν ὅλα ἡσυχα ἡσυχα
κυττάζοντας μὲ τὰ κούφια του τὰ μάτια τὸν
τόπο ποῦ ἦταν πρὶν σκαλισμένα· καὶ με τὴν
ἄκρη ἀπὸ τὸ κόκκαλο ποῦ εἶχε γιὰ δαχτυλο
ἔγραψε μὲ γράμματα φωτερὰ σάν ἐκεῖνα ποῦ
κάνουμε 'ς τὸν τοῖχο μὲ τὸ φῶσφορο:

*'Εδῶ ἀναπαύεται ὁ 'Ιακώβος 'Ολιβάρ, πε-
ρῆντα χρόνων ἄνθρωπος. Μὲ τὴν κακία του
ἔκαμε τὸν πατέρα του νὰ πεθάνῃ μιὰν ὥραν
ἀρχήτερα γιὰ νὰ τὸν κληρονομήσῃ, βασάνι-
σε τὴν γυναῖκά του, βασάνισε τὰ παιδιὰ του,
ἀπάτησε τοὺς γειτόνους, ἔκλειψε ὅσα μπόρεσε
καὶ πέθανε κακομοίρης.*

Κι' ἀφοῦ τελείωσε τὸ γράψιμο ὁ νεκρὸς ἀσά-
λευτος ἐκύτταξε τὸ κατόρθωμά του. 'Εκύτταζα
κ' ἐγὼ τριγύρω μου καὶ εἶδα πῶς εἶχαν ἀνοίξῃ
ὅλα τὰ μνηματα, πῶς ὅλοι εἶχαν σβύσει τὰ ψέμ-
ματα τὰ σκαλισμένα ἀπὸ τοὺς δικούς των ἐπά-
νω 'ς τῆς πλάκας των, γιὰ νὰ γράψουν ἐπάνω
ἐκεῖ τὴν ἀλήθεια.

Κ' ἔβλεπα πῶς ὅλοι των ἦταν φονιάδες, φθο-
νεροὶ, ἄτιμοι, ψεύταις, διπρόσωποι, δόλιοι, πῶς
εἶχαν κλέψει, γελάσει, πῶς εἶχαν κάμει ὅλαις
ταῖς ντροπαῖς καὶ ταῖς ἀχρειότητες, οἱ καλοὶ
πατέρες, ἡ πισταῖς γυναῖκες, τὰ φωσιωμένα παι-
διά, ἡ σεμναῖς παρθέναίς, οἱ τίμιοι ἔμποροι, ἀρ-
σενικοὶ καὶ θηλυκοὶ ποῦ ἔβγαιναν ὅλοι ἀσπρο-
πρόσωποι.

Κ' ἔγραφον ὅλοι τοὺς μαζί ἀπάνου 'ς τὸ κα-
τώφλι τοῦ σπιτιοῦ των τοῦ παντοτεινοῦ, τὴν
πικρὴ, τὴ φοβερή, τὴν ἁγία τὴν ἀλήθεια ποῦ ὁ
κόσμος δὲν τὴν ξέρει — ἡ κάνει πῶς δὲν τὴν
ξέρει.

Στοχάσθηκα πῶς κ' ἐκεῖνη θὰ εἶχε γράψει τὴν
ἀλήθεια της. Καὶ πλέον, ἄφοβα, τρέχοντας ἀνά-
μεσα 'ς τὰ νοιγμένα μνηματα, 'ς τὰ κουφάρια
καὶ 'ς τὰ σκέλεθρα, ἐτράβηζα ἴσα πρὸς τὸ μέρος
της βέβαιος τώρα πῶς θὰ τὴν εὑρίσκω.

Τὴν ἐγνώρισ ἀπὸ μακριὰ, χωρὶς νὰ ἰδῶ τὸ
πρόσωπό της σκεπασμένο ἀπὸ τὸ σάβανο.

Κι' ἀπάνου 'ς τὸ μαρμαρένο σταυρὸ ποῦ πρὶν
ἐδιάβασα:

'Ηγάπησεν, ἡγάπηθη, ἀπέθανε.

Ἐκνοίγω:

*'Εβγήκε μιὰν ἡμέρα γιὰ νὰ προδώσῃ τὸν
ἀγαπητικό της. 'Εβρεχε· κρύωσε, πέθανε.*

Φαίνεται ὅτι μὲ περιμάζωζαν ἀνάσθητον τὰ
ξημερώματα κοντὰ 'ς ἓνα μνημα.

(Κατὰ τὸν Guy de Maupassant)

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΓΙΑΤΙ ΑΓΡΥΠΝΩ

Δυὸ γλυκὰ ματάκια, μάτια ζαφειρένια
μ' ἀνοῖξαν πληγὴ

Κι' ἀγρυπνῶ ἀπ' τὸν πόνο κι' ἀγρυπνῶ ἀπ' τὴν
ἐννοιά]
κι' ἀπ' τὴ συλλογὴ.

Τῆς νυκτὸς ἡ πάχνη χάνεται κ' ἐκεῖνη
ὅμοια μὲ καπνὸ,

ἡ αὐγὴ προβάλλει, τὸ φεγγάρι σβύνει
κι' ὅπως ἀγρυπνῶ.

Ἀγρυπνῶ τὴν ὥρα ποῦ κρυφοφιλιούνται
τ' ἄστρο ζηλευτά,

ἀγρυπνῶ τὴν ὥρα ποῦ γλυκοκοιμῶνται
τὰ ματάκια αὐτά.

Τίνος εἶν' τὰ μάτια ; μὴ ῥωτᾷς ἐμένα,
κόρη εὐγενική.

σὺρε 'ς τὸν καθρέφτη, καὶ ζωγραφισμένα
θὰ τὰ 'δῇς ἐκεῖ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

